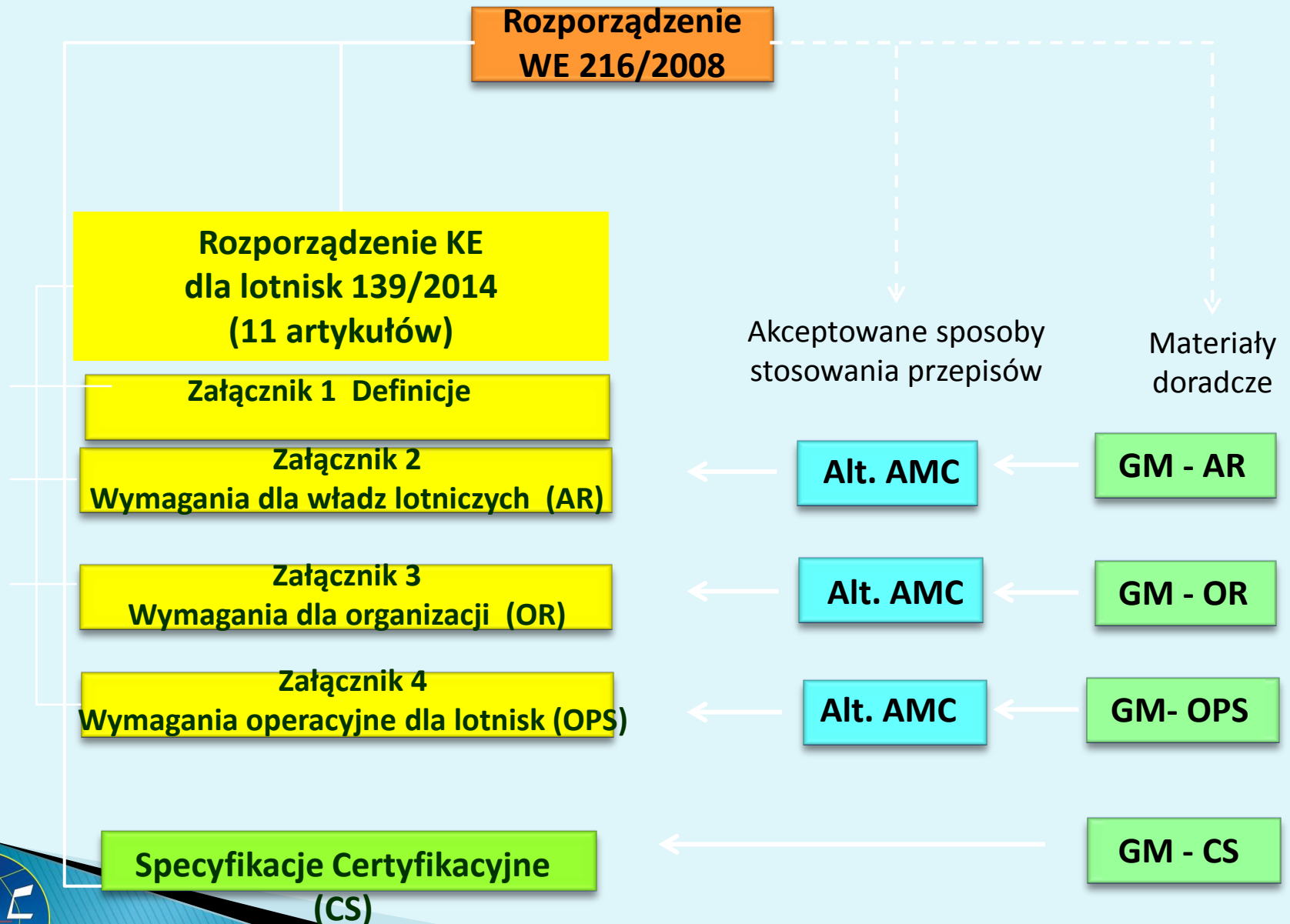

Certyfikacja lotnisk zgodnie z wymaganiami unijnymi

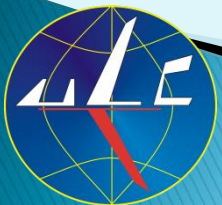
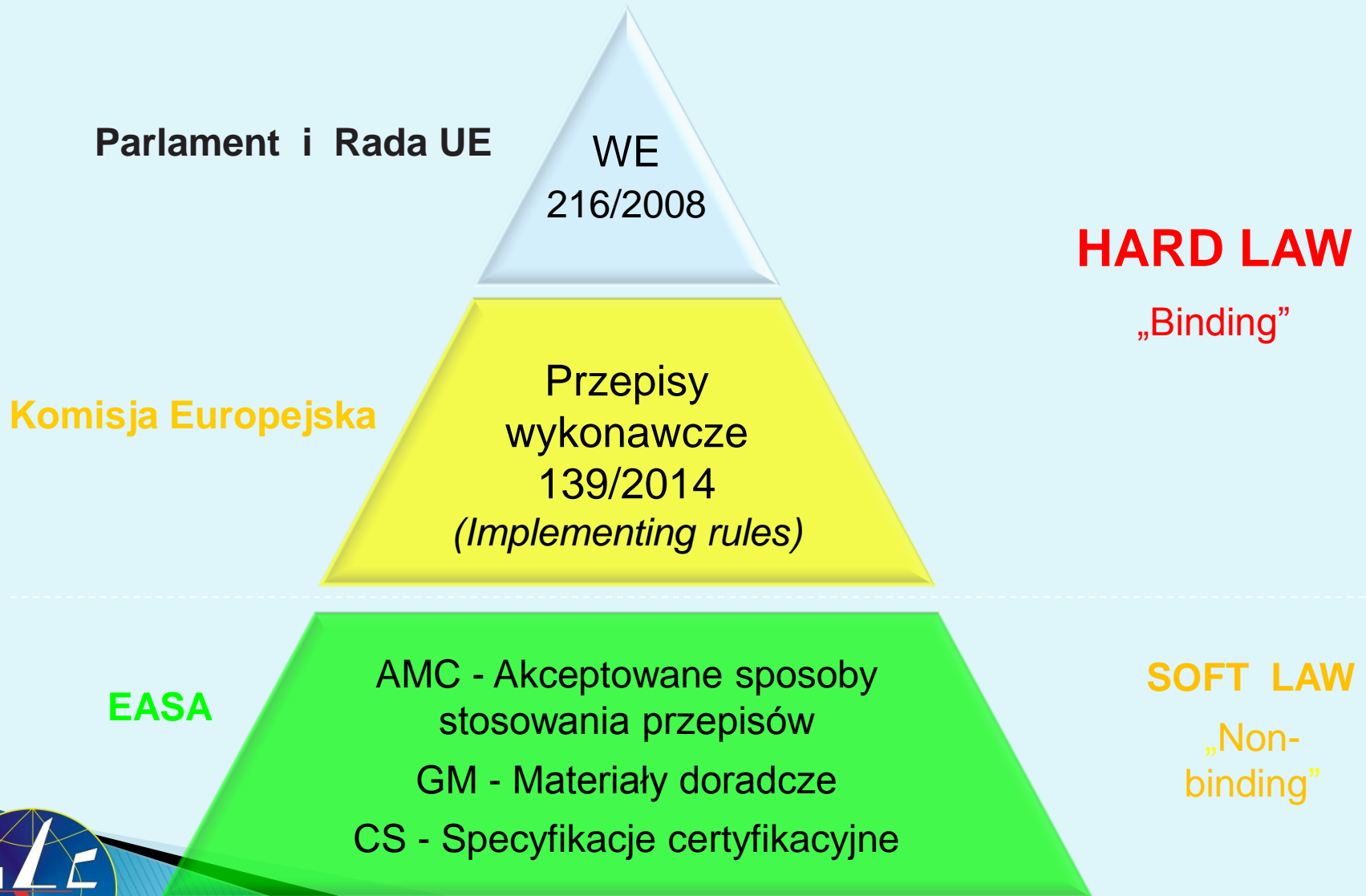

**Urząd Lotnictwa Cywilnego
Departament Lotnisk, 13 lutego 2015**

System prawa UE

Struktura przepisów UE

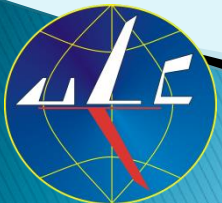

Stosowalność prawa UE

Lotniska, w tym ich wyposażenie, **przeznaczone do użytku publicznego** oraz obsługujące **zarobkowy przewóz lotniczy**, na których prowadzi się operacje podejścia lub odlotu przy wykorzystaniu **procedur instrumentalnych**, oraz

- a) które dysponują **utwardzoną drogą startową**
o długości co najmniej 800 m. lub
- b) obsługują wyłącznie śmigłowce.

Personel i organizacje zaangażowane w eksploatację tych lotnisk powinny spełniać wymogi rozporządzenia 216/2008.

Terminy

W okresie przejściowym, tzn. **do dnia 31 grudnia 2017**, lotniska posiadające certyfikat będą mogły go posiadać i przedłużać na podstawie obecnie obowiązujących przepisów. W tym czasie będą musiały przejść proces ponownej certyfikacji (konwersję certyfikatu) potwierdzającej spełnianie wymagań europejskich (określonych w AMC i CS).

W związku z zastosowaniem wyżej opisanego mechanizmu, do dnia 31 grudnia 2017 roku wszystkie lotniska spełniające warunki art. 4 ust. 3a rozporządzenia 216/2008/WE będą musiały uzyskać certyfikat zgodnie z rozporządzeniem 216/2008 oraz rozporządzeniem nr 139/2014.

Podstawa certyfikacji

Zgodnie z art. 8a rozporządzenia 216/2008 na podstawę certyfikacji lotniska składają się:

- 1) **specyfikacje certyfikacyjne dotyczące rodzajów lotnisk (CS);**
- 2) **przepisy, w odniesieniu do których zaakceptowano równoważny poziom bezpieczeństwa (ELOS);**
- 3) **specjalne szczegółowe specyfikacje techniczne (SC).**

Ważnym nowym elementem jest możliwość wydawania dokumentu akceptującego odstępstwo i sposób jego usunięcia **(DAAD)**.

Odstępstwa od CS

1. **ELOS** (*Equivalent Level of Safety*) – równoważny poziom bezpieczeństwa. Dotyczy przypadków, gdy po dokonaniu odpowiedniej analizy bezpieczeństwa można w inny sposób osiągnąć wymagany cel.
2. **SC** (*Special Conditions*) – warunki specjalne. SC przyznawane są w szczególnych wypadkach, związanych warunkami lokalnymi, ukształtowaniem terenu itp. (np. Gibraltar, gdzie droga publiczna przebiega w poprzek drogi startowej).

Odstępstwa od CS

3. **DAAD** (*Deviation Acceptance and Action Document*)

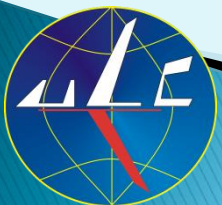
- Dokument akceptujący dane odstępstwo oraz sposób działania zarządzającego lotniskiem, mający na celu jego usunięcie.
- DAAD może być przyznane, jeśli nie kwalifikuje się jako ELOS lub SC.
- DAAD powinno być określone, gdy dane wymaganie nie może być spełnione teraz, ale zostanie wdrożone w przyszłości.
- W odniesieniu do każdego odstępstwa DAAD sporządza się dodatkowo ocenę bezpieczeństwa.

Wnioski o DAAD składane mogą być tylko do 31 grudnia 2024 r.

Procedury konwersji certyfikatu stworzone zostały w oparciu o wymagania zawarte w:

- ▶ rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 139/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. ustanawiającego wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008, oraz
- ▶ rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym.

PROCES KONWERSJI

Podział na poszczególne etapy:

1. etap informacyjny – *opcjonalnie*;
2. etap złożenia wniosku;
3. etap oceny;
4. etap kontroli;
5. etap wydania decyzji.

ETAP INFORMACYJNY

- ▶ Zainteresowany podmiot ubiegający się o konwersję certyfikatu może przed etapem złożenia wniosku wystąpić o przeprowadzenie etapu informacyjnego, który polega na zapoznaniu z obowiązującymi przepisami prawa regulującymi szczegółowe warunki, tryb dokonywania, zakres i kryteria oceny oraz kontroli i procedury prowadzenia procesów certyfikacji.
- ▶ Etap ten nie jest obowiązkowy.
- ▶ Podczas spotkania informacyjnego, wnioskujący powinien przedstawić ULC swoje plany dotyczące lotniska oraz rodzaju certyfikacji, któremu chce się poddać. Powinien również tak zaplanować spotkanie, aby jego kluczowi pracownicy byli na nim obecni. Wskazane jest, aby wnioskodawca poinformował ULC o wstępnie ustalonym terminie gotowości do przeprowadzenia procesu certyfikacji.

ETAP WNIOSKU – PODSTAWA CERTYFIKACJI

- ▶ Zgodnie z ADR.AR.C.020 ULC ustanawia podstawę certyfikacji lotniska i powiadamia o niej wnioskodawcę.
- ▶ ULC udostępni [edytowalny formularz](#) służący wnioskodawcy do zaproponowania podstawy certyfikacji.
- ▶ Zgodnie z AMC1 ADR.AR.C.020(a) wnioskodawca w podstawie certyfikacji powinien zaproponować te specyfikacje certyfikacyjne, które obowiązywały w dniu złożenia wniosku.

ETAP WNIOSKU – PODSTAWA CERTYFIKACJI

WYKAZ PRZEPISÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD BAZY CERTYFIKACYJNEJ

LP.	WYMAGANIE NR CS	OPIS	PODPUNKT	SPEŁNIENIE WYMAGAŃ
ROZDZIAŁ A — INFORMACJE OGÓLNE				
1.	ADR-DSN.A.001	Zastosowanie		TAK
2.	ADR-DSN.A.002	Definicje		TAK
3.	ADR-DSN.A.005	Kod referencyjny lotniska	(a)	ELOS
4.			(b)	SC
5.			(c)	DAAD
6.			(d)	TAK
7.	ADR-DSN.A.010	-		-----
ROZDZIAŁ B — DROGI STARTOWE				
8.	ADR-DSN.B.015	Ilość, rozmieszczenie i kierunek dróg startowych		TAK
9.	ADR-DSN.B.020	Wybór maksymalnej dopuszczalnej wartości składowej bocznej wiatru		-----
10.	ADR-DSN.B.025	Dane, którymi należy się posługiwać		-----
11.	ADR-DSN.B.030	Próg drogi startowej	(a)	TAK
12.			(b)	ELOS
13.			(c)	-----
14.			(d)	-----
15.			(e)	-----

ETAP WNIOSKU – PODSTAWA CERTYFIKACJI

- W przypadku, gdy przesłana podstawa certyfikacyjna nie spełnia określonych wymagań, podstawa wraz z uwagami jest odsyłana do wnioskodawcy. Proces uzgadniania podstawy trwa do momentu akceptacji jej przez ULC.
- Zarządzający może wnieść o zmianę podstawy certyfikacyjnej przed wydaniem certyfikatu. Nowa podstawa zostanie ponownie poddana procesowi oceny w ULC. W zależności od rodzaju wnioskowanej zmiany możliwe jest przeprowadzenie ponownej kontroli na lotnisku.
- Zgodnie z GM1 AD R.AR.C.015(c) ustanowienie podstawy certyfikacji oznacza proces, na początku którego, wnioskodawca proponuje specyfikacje certyfikacyjne mające zastosowanie na lotnisku, a właściwy organ ustala końcowy zbiór wszystkich specyfikacji certyfikacyjnych mających zastosowanie. Oznacza to, że właściwy organ **może zmienić, a także dodać dodatkowe specyfikacje certyfikacyjne** do propozycji wnioskodawcy. Jest to typowy powtarzający się proces.
- **PODSTAWA CERTYFIKACJI JEST ELEMENTEM WNIOSKU.**

ETAP ZŁOŻENIA WNIOSKU

- ▶ Zgodnie z AMC1 ADR.OR.B.015(a) wniosek powinien być złożony na piśmie i podpisany przez wnioskodawcę, przy użyciu standardowego formularza dostępnego na stronie internetowej ULC. Formularz wniosku można otrzymać również podczas etapu informacyjnego.
- ▶ Wnioskujący zostanie zapoznany z przybliżonym harmonogramem procesu certyfikacji.
- ▶ Zgodnie z ADR.AR.C.015 wnioskujący posiadający certyfikat krajowy, zostaną poinformowani, że do dnia uzyskania certyfikatu UE (konwersji certyfikatu) powinni funkcjonować zgodnie z certyfikatem krajowym i wydanymi do niego specyfikacjami, w oparciu o Instrukcje operacyjne przygotowane zgodnie z przepisami krajowymi i zatwierdzone przez Prezesa ULC.

ETAP ZŁOŻENIA WNIOSKU

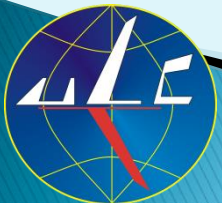
Zgodnie z **ADR.OR.B.015 Wniosek o wydanie certyfikatu**

- a) Wniosek o wydanie certyfikatu jest składany w formie i w sposób ustalony przez właściwy organ.
- b) Wnioskodawca przedstawia właściwemu organowi:
 - 1) swoją nazwę oficjalną i handlową, adres oraz adres do korespondencji;
 - 2) informacje i dane dotyczące: lokalizacji lotniska; rodzaju operacji prowadzonych na lotnisku; oraz projektu i obiektów lotniska zgodnie ze stosownymi specyfikacjami certyfikacyjnymi (...)
 - 3) wszelkie proponowane odstępstwa od ustalonych stosownych specyfikacji certyfikacyjnych ustanowionych przez Agencję;
 - 4) dokumentację pokazującą sposób spełnienia przez niego stosownych wymagań ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 216/2008 i jego przepisach wykonawczych. Dokumentacja ta obejmuje procedurę zawartą w instrukcji operacyjnej lotniska, opisującą sposób zarządzania zmianami niewymagającymi uprzedniego zatwierdzenia i ich zgłaszania właściwemu organowi; późniejsze zmiany tej procedury wymagają uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ;
 - 5) dowody na adekwatność środków posiadanych przez operatora lotniska zgodnie ze stosownymi wymaganiami;
 - 6) udokumentowane dowody pokazujące relacje między wnioskodawcą i właścicielem lotniska i/lub właścicielem gruntu;
 - 7) imię i nazwisko oraz odpowiednie informacje o kierowniku odpowiedzialnym i pozostałych osobach, których wyznaczenie jest wymagane na mocy ADR.OR.D.015; oraz
 - 8) kopię instrukcji operacyjnej lotniska wymaganą na mocy ADR.OR.E.005. (...)

ETAP ZŁOŻENIA WNIOSKU

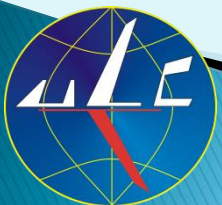
Do wniosku, zgodnie z art. 7 rozporządzenia 139/2014, do dnia 31 grudnia 2024 r. wnioskujący może załączyć wniosek o wydanie certyfikatu obejmujący odstępstwa od specyfikacji certyfikacyjnych wydanych przez Agencję, pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

- ▶ a) przedmiotowe odstępstwa nie kwalifikują się jako przypadki równoważnego poziomu bezpieczeństwa zgodnie z ADR.AR.C.020 ani przypadki warunków specjalnych zgodnie z ADR.AR.C.025 załącznika II do niniejszego rozporządzenia;
- ▶ b) przedmiotowe odstępstwa istniały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia;
- ▶ c) przedmiotowe odstępstwa spełniają zasadnicze wymagania załącznika Va do rozporządzenia (WE) nr 216/2008 oraz towarzyszą im stosowne środki łagodzące i działania naprawcze;
- ▶ d) w odniesieniu do każdego odstępstwa sporządzono dodatkowo ocenę bezpieczeństwa.

ETAP OCENY

- ▶ W trakcie etapu oceny należy zweryfikować zgodność (m.in. układ i zawartość) Instrukcji operacyjnej lotniska z wymaganiami formalno-prawnymi. Weryfikacja następuje również w trakcie etapu **kontroli na lotnisku**, zgodnie z GM1 ADR.AR.C.035.
- ▶ W trakcie tego etapu, ocenia się również założenia teoretyczne ewentualnych odstępstw od specyfikacji certyfikacyjnych DAAD. Ocena powinna być prowadzona analogicznie do oceny ELOS i SC podczas ustalania podstawy certyfikacji.

ETAP OCENY

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z GM1 ADR.AR.C.015(c) okres certyfikacji dla lotnisk, które posiadają certyfikat krajowy **nie powinien przekraczać 18 miesięcy od złożenia wniosku o certyfikat UE.**

Jednocześnie, okres od złożenia wniosku do wnioskowanej daty rozpoczęcia działalności nie może być krótszy niż 30 dni roboczych (zgodnie z rozporządzeniem o certyfikacji).

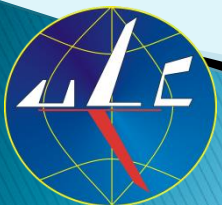
ETAP KONTROLI

- ▶ ULC zawiadamia wnioskującego o planowanym terminie kontroli.
- ▶ Termin powinien być uzgodniony na roboczo przez obydwie strony (np. w trakcie etapu informacyjnego, o ile taki nastąpi).
- ▶ Zawiadomienie o kontroli powinno zostać przesłane faksem oraz pocztą na 7 dni przed terminem kontroli, o ile jest to możliwe.
- ▶ W harmonogramie stanowiącym załącznik do pisma określa się zakres kontroli (obszary podlegające kontroli) oraz dane dot. inspektorów LTL odpowiedzialnych za obszary funkcjonalne lotniska.

ETAP KONTROLI

- ▶ Zgodnie z AMC1 ADR.AR.C.035(c) stwierdzenie zgodności ze zgłoszoną podstawą certyfikacji wymaga przeprowadzania przez właściwy organ inspekcji technicznych i/lub analiz przedłożonej dokumentacji, udziału w demonstracjach lub badaniach przeprowadzanych przez wnioskodawcę, które właściwy organ, w zależności od przypadku, może uznać za właściwe.
- ▶ Powinno się również uwzględniać przypadki, w których podstawa certyfikacji obejmuje przepisy, dla których właściwy organ uznał, że wnioskodawca przedstawi, odpowiednio, równoważny poziom bezpieczeństwa lub przypadki warunków specjalnych.

ETAP KONTROLI

- ▶ Inspektorzy ULC powinni sprawdzić zgodność z obowiązującymi wymogami określonymi w rozporządzeniu bazowy, rozporządzeniu wykonawczym oraz w ADR.OR, części ADR.OPS, a także wszelkimi innymi obowiązującymi regulacjami.
- ▶ ULC w trakcie kontroli może stwierdzić nieprawidłowości poziomu 1 lub poziomu 2.
- ▶ W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas nadzoru lub w inny sposób, właściwy organ, bez uszczerbku dla dodatkowych działań wymaganych na mocy rozporządzenia (WE) nr 216/2008 i jego przepisów wykonawczych, informuje na piśmie operatora lotniska o tej nieprawidłowości i zwraca się o podjęcie działań naprawczych w celu wyeliminowania stwierdzonej niezgodności.
- ▶ Etap kontroli kończy się przekazaniem podpisanego protokołu (protokołów) kierownikowi odpowiedzialnemu ze strony lotniska na spotkaniu zamykającym.

ETAP WYDANIA DECYZJI

- ▶ Jeżeli potwierdzono spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu bazowym (216/2008), wykonawczym (139/2014) w podstawie certyfikacyjnej przez wnioskującego oraz w etapie kontroli nie stwierdzono niezgodności poziomu 1, możliwe jest wydanie decyzji administracyjnej nadającej certyfikat UE na czas nieokreślony, przy jednoczesnym uchyleniu certyfikatu krajowego.
- ▶ Jeśli niezgodności inne niż poziomu 1 nie mogą zostać usunięte do czasu uzyskania certyfikatu to zgodnie z ADR.AR.C.035(g) należy opracować plan działań naprawczych zmierzający do ich likwidacji, podlegający zatwierdzeniu Prezesa ULC.

ETAP WYDANIA DECYZJI

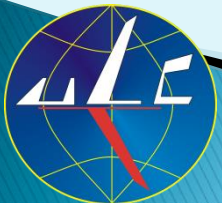
- ▶ Zgodnie z ADR.AR.C.035(d) certyfikat zawiera (shall be considered to include) podstawę certyfikacji dla danego lotniska, instrukcję operacyjną lotniska oraz w odpowiednich przypadkach – wszelkie pozostałe warunki lub ograniczenia operacyjne określone przez właściwy organ, a także wszelkie dokumenty akceptujące odstępstwo i sposób jego usunięcia (DAAD).
- ▶ Wszelkie ograniczenia i warunki operowania lotniska znajdujące się w specyfikacjach certyfikatu muszą zostać poddane ocenie bezpieczeństwa, opracowanej przez wnioskodawcę i ocenionej przez inspektorów ULC.

ETAP WYDANIA DECYZJI

Zgodnie z AMC1 ADR.AR.C.035(h) w czasie certyfikacji należy ustalić zakres zmian jakie nie wymagają uzgodnienia z Prezesem ULC oraz sposób zarządzania takimi zmianami. Procedura taka powinna być opisana w INOP lotniska i odzwierciedlona w procedurach działania ULC.

Pozostałe zmiany dotyczące certyfikatu wraz z załącznikami do podstawy certyfikacyjnej lub procedur INOP mających wpływ na ograniczenia i warunki funkcjonowania lotniska, muszą być uzgadnianie z ULC.

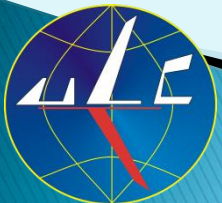

Najbliższe działania

Konwersja certyfikatu lotniska EPBY.

EASA regularnie organizuje warsztaty i konferencje na temat stosowania nowych wymagań (informacje dostępne są na stronie www.easa.europa.eu).

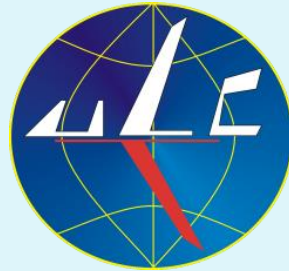
Regularne spotkania i współpraca z Zarządzającymi mająca na celu sprawne przeprowadzenie procesu konwersji.

Zgłoszone pytania:

- ▶ 1. W odniesieniu do ADR. AR.A.010 Dokumentacja nadzoru : Jakie jeszcze akty ustawodawcze, normy, przepisy, publikacje techniczne i powiązane dokumenty są przewidywane do udostępnienia przez organ?
- ▶ 2. Jaka jest przewidywana praktyczna / krok po kroku/procedura konwersji certyfikatu włącznie z podaniem terminarza procesu certyfikacyjnego?
- ▶ 3. Czy powyższe będzie ujęte w publikacji dodatkowych przepisów wykonawczych?
- ▶ 4. Czy przewidywane jest nadanie uprawnień inspektorów lotniskowych biorących udział w audycie certyfikacyjnym również pracownikom lotnisk?
- ▶ 5. Na jakiej podstawie zostaną określone kwalifikacje inspektorów lotniskowych? /ADR.AR.B.005 ust a) 2)/
- ▶ 6. W odniesieniu do ADR.AR.C.035 ; W jakie sytuacji wydawane będą dwa certyfikaty: dla lotniska i dla operatora lotniska?
- ▶ 7. W odniesieniu do ADR.AR.A.005 Właściwy organ; Dlaczego nadzór nad instytucjami zapewniającymi służbę zarządzania płytą postojową jest traktowany osobno, a nie tak samo jak nad każdą inną firmą outsourcingową za którą i tak odpowiada operator lotniska?
- ▶ 8. W odniesieniu do ADR.AR.C.050 Deklaracje instytucji zapewniającej służbę zarządzania płytą postojową oraz ADR.OR.B.060 deklaracja składana przez instytucję zapewniającą służbę zarządzania płytą postojową; Czy operator lotniska prowadząc własną służbę zarządzania płytą postojową będzie zobowiązany złożyć wspomnianą w przepisie deklarację?
- ▶ 9. W odniesieniu do ADR.OPS.B.090 Użytkowanie lotniska przez statki powietrzne o wyższej literze kodu; Czy „uprzednie zatwierdzenie udzielone przez właściwy organ”, zezwalające na użytkowanie lotniska lub jego części przez SP o wyższej literze kodu będzie wydawane jednorazowo czy każdorazowa przed wykonaniem takiej operacji ?

Dziękujemy za uwagę.

Departament Lotnisk